

hvori det er affattet, synes at hentyde paa en Afsløsning. Noget, som jo ikke saaledes kan indfihdes som et lille Underændringsforslag, men som maa være Gjenstand for en meget alvorlig Forhandling. Jeg skal blot gjøre opmærksom paa, at han har stillet sit Forslag saaledes, at det vil faae Anvendelse paa frivillige Overeenskomster, der kunne afluttes for den hele Embedstid; men det er ikke stillet med Hensyn til, hvad der omtales i den sidste Deel af Paragraphen, til den Tilstand, som Kongen kan lade indtræde ved Vacance; og ved denne formelle Mangel maa i Grunden Forslagets Skjæbne være afgjort, og det saameget mere som der ikke nøiere paavises, paa hvilken Maade den 25de og de 1ste Værbi skal findes; men jeg skal, som sagt, ikke gaae videre ind paa Forslaget. Jeg skal heller ikke optage den — om jeg maa bruge dette Udtryk — Handske, som den ærede Minister henkastede til Udvalget. Udvalget har ikke stillet sig til Dpagave at indtage nogen kritiserende Stilling til det Samme forelagte Udkast; det har httret sig efter sin bedste Formening; det har httret sig, som jeg troer, ganske roligt og befindigt, ganske aabenhjertigt, uden at lægge Skjul paa de forskjellige Standpunkter. Den ærede Minister har fundet sig afficeret deraf; men hvis jeg vilde føle mig ligesaa afficeret af hans Antikritik, som han af Udvalgets — om det kan kaldes saa — Kritik, kunde der optaae en Strid, som jeg ikke troer, det var billigt at behyrde Landstinget med. Jeg skal derfor overlade til Enhver at anstille en Sammenligning imellem, hvad der er httret af Udvalget, og hvad der er httret af Ministeren. Jeg skal blot af, hvad den ærede Minister httrede, tage Anledning til at gjøre en personlig Bemærkning, hvad jeg ikke, idet jeg som Ordfører skulde skrive Comiteebetænkningen, vilde skarpt udtale i denne Almindelighed. Jeg troer, at den høitærede Minister har i Forslaget villet sige, hvad han ansaae for nyttigt, saaledes at det ikke skulde vække Anstød fra de forskjellige Sider, hvor Anstød kunde ventes. Han har derfor taget Ranterne bort, men jeg troer — og deri er jo Udvalget enigt med mig — at Udkastet derved har tabt i Bestemthed og Klarhed. Den Foranstaltning, som den ærede Mi-

ster har tænkt paa, da han forelagde Udkastet, er ikke fremtraadt, sigende i skarpe og bestemte Omrids, hvad der skal skee, og hvorledes det bør skee. Dette troer jeg har udtalt sig i Formen, og det har ogsaa givet Anledning til, at Paragraphen har faaet den Form, den har. Jeg troer ikke, at det kan erklæres for en Smagsag, hvad der skal staae først og sidst i en Lov. Jeg troer, at det er en fast Regel, at det, Loven gaaer ud paa, bør træde frem og falde i Dinene. Jeg troer heller ikke, at det her er uklart, hvad der er det Vigtigste. Ministeren har betegnet det Frivillige som det Vigtigste, men det er det ikke. Det Frivillige er en Overeenskomst, som sluttes af en Deel Embedsmænd for deres Embedstid, men det, hvorpaa Paragraphen væsentligst gaaer ud, er en varig, gennemgribende Foranstaltning, som skal udgaae fra Hans Majestæt, og som siden skal forandre Forholdet saaledes, at der enten frivilligt eller med Modstand skal indtræde fast Gage-istedetfor umiddelbar Oppebørjel. Det synes mig at være det Væsentligste, og derfor skulde det træde i Spidsen. Der er fra Udvalgets Side ikke lagt Vægt paa denne Indvending, men det er nævnt først, fordi det er det Indtryk, der først modtages af Paragraphen, at man maatte læse den til Enden for at see, hvad den vil, og endda fik man ikke noget klart Indtryk, før man havde reflecteret derover. Forsaavidt der er sagt, at vi antog, at meget faa Præster vilde gaae ind paa Overeenskomsten, have vi holdt os til Factum, nemlig Resultatet af de Forhandlinger, der blandt Geistligheden have været førte om Lovudkastet, som ere komne ligesaa vel til den ærede Ministers som til vor Kundskab. Det foreligger da ganske klart, at Geistligheden — det være sig nu med Rette eller Urette, det vedrører jo ikke dette Spørgsmaal — ikke har vist den mindste Tilbøielighed til at gaae ind paa disse Paragrapher. Det er ikke blot Erklæringer fra Landmoderne, forsaavidt disse bestaae af Visper og Provster, men ogsaa en Mængde Erklæringer fra Conventer og Kredse af Præster, der have foreligget os, hvori enten Præsterne selv have httret sig eller Provsterne have meddeelt, hvad Præsterne i deres Provsti have httret. Deraf fremgaaer det simple Factum, at der ikke er Tilbøielighed hos Præsterne